

С ОНЕ СТРАНЕ

ЈАДРАНА

Бродови Морнарице ВСЦГ први пут су пловили страним територијалним водама у заједничкој мисији јачања сарадње са Морнарицом нашег суседа на Јадранском мору. Током увежбавања примењивани су процедуре и стандарди који важе у Партнерству за мир и НАТОу, а наша морнарица доказала је спремност да се укључи у међународни систем безбедности на мору.

Морнарица ВСЦГ је од 23. до 27. септембра учествовала на заједничкој војнопоморској вежби са снагама Ратне морнарице Италије у италијанским територијалним водама недалеко од луке Бриндизи.

На вежби под називом “Заједнички хоризонт 02 – 2005”, која је својерстан наставак прошлогодишње вежбе одржане у организацији Морнарице ВСЦГ, увежбавани су поступци који се примењују у активностима као што су борба против асиметричних претњи, контрола поморског саобраћаја и трагање и спасавање на мору.

За извођење вежбе ангажована су два брода наше морнарице, ракетна фрегата РФ-34 и ракетна топовњача РТОП-406 и део 82. поморског центра.

“Заједнички хоризонт” имао је за циљ достизање оперативне способности за заједничко деловање у одржавању међународног система безбедности на мору. Преко 90 припадника Морнарице ВСЦГ, са командантом Морнарице контраадмиралом Драганом Самарићем на челу, први пут је учествовало у међународној војнопоморској вежби у иностранству. Бродови наше морнарице први пут су пловили страним водама у заједничкој мисији јачања сарадње са Морнарицом нашег великог суседа на Јадранском мору. Ратну морнарицу Италије, чијим снагама је командовао контраадмирал Алесандро Пироли, представљао је патролни брод из класе “Команданти”, П-490 “Гигала Фулгози”, са својим летелицама и помоћним пловилима.

Током увежбавања примењиване су процедуре и стандарди који важе у Партнерству за мир и НАТОу. Међусобно су сагледали опрему коју користе, а проверили су и могућности за извођење разноврсних заједничких дејстава на акваторији Јужног Јадрана. Тиме је знатно повећана интероперабилност поморских снага две суседне земље.

Извршени су сви задаци постављени пред полазак на прво међународно “огледање” наших помораца са поморцима једне стране државе у њиховим територијалним водама. Пре свега, створено је међусобно разумевање између морнаричких штабова и бродских посада које је темељ оспособљености за хватање у коштац са савременим безбедносним изазовима.

Успостављању поверења знатно су допринели боравак у луци Бриндизи и посета оближњем граду Леће. Током неколико дана боравка у Италији, односно у њеној јужној покрајини Пуљи, наши поморци осетили су дух те медитеранске средине.

Унапређени су заједнички капацитети двеју морнарица да би користећи исте оперативне процедуре, могли да употребе своје снаге за ефикасно деловање у заштити опште сигурности на мору и евентуално заједничко учешће у неким врло специфичним мирнодопским војнопоморским дејствима.

■ АКЦИЈА НА МОРУ

Активности извођене током вежбе подељене су на три основна сегмента, а извршни део тих операција трајао је два дана. Први сегмент биле су вежбе командовања и маневрисања током којих су

Контраадмирал Драган Самаршић, кбб Жељко Херцеговац и италијански официр за везу Давид Даманте

наши и италијански бродови пловили у оквиру здруженог састава увежбавајући кретање у различитим бродским стројевима.

У том делу вежбе први пут је остварена комуникација једног брода НАТОа са бродом Морнарице СЦГ и то уз коришћење сигнала и комуникацијских процедура који су прописани унутар тог западног војног савеза.

Како каже командир четвртог бродског одреда на РФ-34, поручник корвете Јанко Николић, наши везисти су се за кратко време припремили за вежбу информшући се о сигнаlima које до сада нису користили. Разлика у значењу сигнала и није превелика, али се при војним операцијама они морају тумачити много обазривије него кад је реч о уобичајеној комуникацији уз помоћ међународног сигналног кода.

У другом делу вежбе припадницима наших поморских снага предочени су поступци које Ратна морнарица Италије примењује приликом извођења ограничене поморске блокаде, односно контроле поморског саобраћаја. Маринци из батаљона "Сан Марко" демонстрирали су како се правилно укрцава војни контролни тим на трговачки брод и како се стварају услови за квалитетан рад инспекцијског тима при прегледу бродских докумената и саме унутрашњости брода. Наши поморци који већ имају одређена искуства из те области, у директном контакту са италијанским колегама стекли су увид у захтеве које намећу међународни прописи.

■ ЗАЈЕДНО У РЕГИОНУ

Завршни део вежбе био је намењен за проверу способности поморца да заједнички изведе акције трагања и спасавања на мору. У два наврата, у акцијама које су извели најпре наша ракетна топовњача а затим италијански хеликоптер, лутке-маркиранти пронађене су и извађене из мора у границама времена које за такву активност прописују светски стандарди.

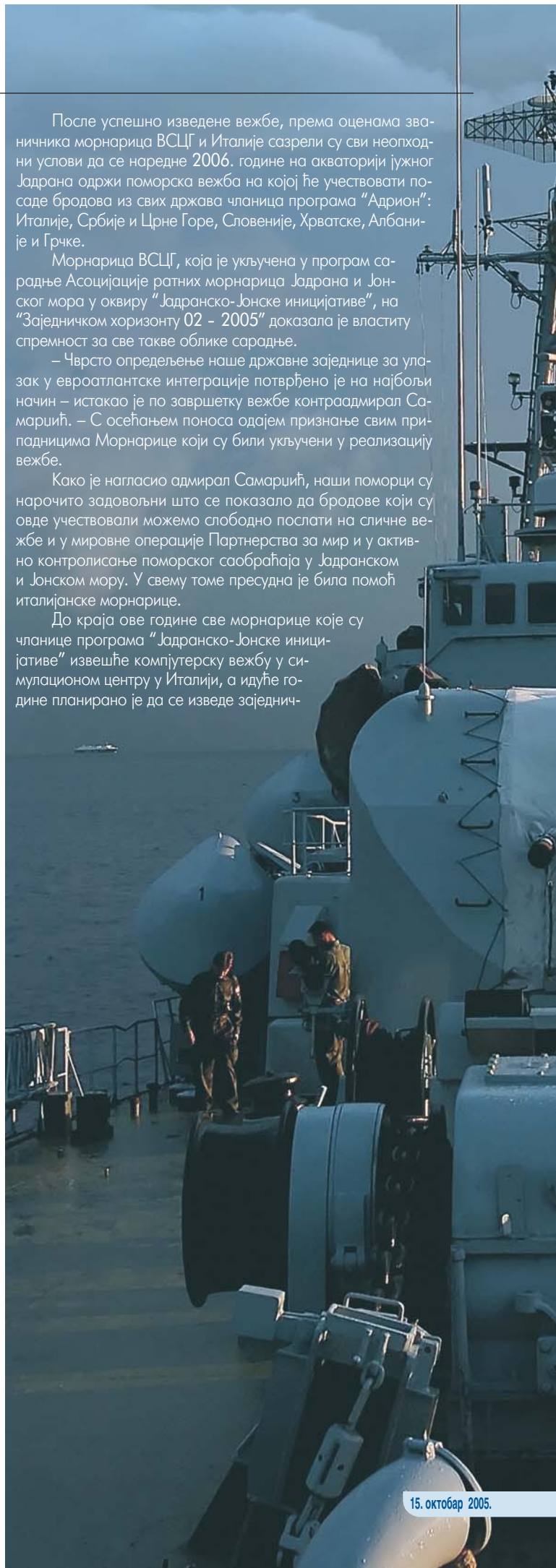
После успешно изведене вежбе, према оценама званичника морнарица ВЦГ и Италије сазрели су сви неопходни услови да се наредне 2006. године на акваторији јужног Јадрана одржи поморска вежба на којој ће учествовати посаде бродова из свих држава чланица програма "Адрион": Италије, Србије и Црне Горе, Словеније, Хрватске, Албаније и Грчке.

Морнарица ВЦГ, која је укључена у програм сарадње Асоцијације ратних морнарица Јадрана и Јонског мора у оквиру "Јадранско-Јонске иницијативе", на "Заједничком хоризонту 02 - 2005" доказала је властиту спремност за све такве облике сарадње.

— Чврсто опредељење наше државне заједнице за улазак у евроатлантске интеграције потврђено је на најбољи начин — истакао је по завршетку вежбе контраадмирал Самаршић. — С осећањем поноса одајем признање свим припадницима Морнарице који су били укључени у реализацију вежбе.

Како је нагласио адмирал Самаршић, наши поморци су нарочито задовољни што се показало да бродове који су овде учествовали можемо слободно послати на сличне вежбе и у мировне операције Партнерства за мир и у активно контролисање поморског саобраћаја у Јадранском и Јонском мору. У свему томе пресудна је била помоћ италијанске морнарице.

До краја ове године све морнарице које су чланице програма "Јадранско-Јонске иницијативе" извешће компјутерску вежбу у симулационом центру у Италији, а идуће године планирано је да се изведе заједнич-

ка вежба на мору. Договорено је да се упути позив представницима осталих земаља да присуствују билатералним вежбама. На овогодишњем "Заједничком хоризонту", као посматрачи укрцани на брод Морнарице ВСЦГ, учествовали су представник Словеније капетан фрегате Еди Јеран и представник Грчке капетан фрегате Василиос Цуфијас. На италијански брод био је укрцан хрватски посматрач.

■ БЕЗБЕДНИЈИ ЈАДРАН

Припреме бродова и увежбавање посада изведени су у луци. Бродови су доведени у стање какво изискује таква вежба и то напорима самих посада, а онда и уз помоћ ремонтног завода у Тивту. На вежби је утрошено оно гориво које је било предвиђено за редовне активности до краја године, а сви ремонти на бродовима који су обављени пред полазак већ су били планирани у склопу редовног одржавања.

– Наши официри су превели преко хиљаду страница разних прописа и стандарда како би извели вежбу. Састанци у луци Бриндизи помогли су да се договоре и сви битни детаљи, тако да смо одличне резултате могли и да предвидимо – истакао је командант 18. флотиле поморских снага, капетан бојног брода Жељко Херцеговац.

НОВИ ЗАДАЦИ У БУДУЋНОСТИ

Контраадмирал Драган Самарџић:

– Мора се схватити да није довољно само декларативно се одредити за евроатлантске интеграције. Прво и основно је да при том треба знати да нико не може да брине о вашој безбедности ако сами то не чините. Морате имати снаге не само за домаћу безбедност него и снаге које ће моћи активно да се укључе у задатке ван наше земље, задатке очувања мира и хуманитарне задатке. У том смислу ми се активно припремамо већ две године. Обучавамо кадар и учествујемо у регионалним иницијативама. Очекујемо да ћемо добити значајне задатке на контроли поморског саобраћаја на уласку у Јадранско море, који је означен као опасна зона у Медитерану. Њега сад контролише РМ Италије. Тамо се изводе илегалне радње а становништво се прелива према земљама Западне Европе. Италија има великих проблема на својој обали према Северној Африци, и ми бисмо од ње могли да преуземо одређен број задатака у контроли поморског саобраћаја у Отранту. Зато су теме вежбе управо активности које бисмо ми изводили у Партнерству за мир.

У првој фази вежбе маневрисања и комуникације команду је имала наша морнарица да би се после улоге замениле. Размењена су искуства и усаглашене методе деловања. У току ноћи изведене су сигналне светлосне вежбе и такозване квиз вежбе у знању.

Операцијом спасавања, како наглашава капетан бојног брода Херцеговац, руководила је наша морнарица и тиме показала спремност да значајан део Јадрана учини безбедним.

– Комуникације су текле без проблема и у сваком тренутку имали смо везу на три средства и никада нисмо дошли у ситуацију да затаји. То доказује оспособљеност наших везиста али и јасну вољу наше морнарице да усвоји све прописе који важе за извођење вежби у НАТО – истиче Херцеговац. ■

Александар АНТИЋ
Снмио Звонко ПЕРГЕ